

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ASMENŲ DELEGAVIMO Į TARPTAUTINES IR EU-
ROPOS SĄJUNGOS INSTITUCIJAS AR UŽSIENIO VALSTYBIŲ INSTITUCIJAS
ĮSTATYMO NR. X-1262 18 STRAIPSNIO IR ĮSTATYMO PRIEDO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos asmenų delegavimo į tarptautines ir Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas įstatymo Nr. X-1262 3, 5, 6, 7, 9, 12, 14, 15, 17 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymu Nr. XIII-1801, įsigaliojusiu 2019 m. sausio 1 d. (toliau – Įstatymas) buvo pakeistas Lietuvos Respublikos asmenų delegavimo į tarptautines ir Europos Sąjungos institucijas įstatymo (toliau – Delegavimo įstatymas) priedas, kuriuo nustatomi su darbu užsienyje susijusių išlaidų kompensacijos koeficientai (toliau – Priedas). Priedo pakeitimais dėl įgyvendintos struktūrinės mokesčių reformos, kai pareiginės algos bazinis dydis buvo padidintas 1,289 karto dėl mokesčių perskirstymo tarp darbdavio ir darbuotojo, nustatyti nauji, 1,289 karto mažesni, su darbu užsienyje susijusių išlaidų kompensacijos didžiausi koeficientai.

Pagal iki 2018 m. gruodžio 31 d. galiojusią Priedo redakciją pats didžiausias su darbu užsienyje susijusių išlaidų kompensacijos koeficientas karjeros, statutiniams valstybės tarnautojams ir prokurorams buvo 14. Koeficientą 14 sumažinus 1,289 karto gautas koeficientas - 10,87 - įtvirtintas priėmus Priedo pakeitimus kaip didžiausias visoms Priede numatytoms deleguojamų asmenų grupėms, išskyrus prokurorus. Šiems didžiausias galimas koeficientas nustatytas 9,70. Atitinkamai mažesni su darbu užsienyje susijusių išlaidų koeficientai buvo nustatyti ir kitoms deleguojamų prokurorų pareigų grupėms. Taigi, prokurorams išlaidų kompensacijos koeficientai sumažinti daugiau kaip 1,289 karto. Prokurorams koeficientų dydžius sumažinus daugiau nei kitoms deleguojamų asmenų grupėms, nebuvo įtvirtintas lygiateisiškumu paremtas su darbu užsienyje susijusių išlaidų kompensacijų principas.

Be to, Priedo 2.21 papunktyje nurodytame prokurorų pareiginės algos koeficientų intervale (toliau – pirmoji prokurorų pareigų grupė) nėra galimo didžiausio prokuroro algos koeficiento -22,9, skirtingai nuo kitų deleguojamų asmenų.

Apibendrinant manytina, kad įtvirtintas kompensavimo mechanizmas neužtikrina lygiateisiškumo principo ir deleguojamų asmenų (prokurorų) teisėtų lūkesčių įgyvendinimo.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūloma keisti deleguojamiems prokurorams nustatytus su darbu užsienyje susijusių išlaidų kompensacijos koeficientus, pirmajai prokurorų pareigų grupei įtvirtinant didžiausią koeficientą – 10,87 - ir atitinkamai nuosekliai pakeičiant kitų prokurorų grupių koeficientus. Taip pat siūloma išplėsti pirmojoje prokurorų pareigų grupėje įtvirtintą pareiginės algos koeficientų intervalą ir joje nustatyti didžiausią galimą prokuroro pareiginės algos koeficientą (vietoj 21,2 įrašyti 22,9). Priedą siūloma papildyti 2.2.8 papunkčiu ir prokurorams, kurių pareiginės algos koeficientas 13,9, nustatyti su darbu užsienyje susijusių išlaidų kompensacijos koeficientą.

Taip pat siūloma pakeisti Delegavimo įstatymo 18 straipsnio 1 dalį, kuria vadovaujantis Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija yra įpareigojama apie į priimančiąją instituciją priimamus dirbti pretendentes informuoti tiek deleguojančiąją instituciją, tiek Vyriausybės įgaliotą įstaigą bei deleguojančioji institucija yra įpareigojama teikti informaciją apie pretendento delegavimą Užsienio reikalų ministerijai ir Vyriausybės įgaliotai įstaigai. Kadangi tokio pobūdžio informacijos pateikimas Vyriausybės įgaliotai įstaigai nėra tikslingas ir yra perteklinis, nes delegavimą tvirtina

deleguojančiosios institucijos vadovas, siūloma nebeteikti Vyriausybės įgaliotai įstaigai informacijos apie pretendentes, atrinktus dirbti į priimančiąją instituciją. Be to, deleguojančioji institucija pagal galiojančią teisinį reguliavimą informaciją apie pretendento delegavimą turi pateikti Užsienio reikalų ministerijai Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos tvarka, tačiau aprašyti šį procesą įgyvendinamajame teisės akte tikslo nėra, todėl siūloma atsisakyti šio reikalavimo ir nustatyti 3 darbo dienų laikotarpį tokio pobūdžio informacijai pateikti.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projekto iniciatorė ir rengėja – Užsienio reikalų ministerija. Už įstatymo projekto rengimą atsakingi asmenys: Užsienio reikalų ministerijos Personalo vadybos ir delegavimo departamento (direktorius Valdas Lastauskas tel. 87065 2600, el. p. valdas.lastauskas@urm.lt; direktoriaus pavaduotojas Mindaugas Rukštelė tel. 87065 2436, el. p. mindaugas.rukstele@urm.lt) Atrankų ir delegavimo skyrius (vedėja – Sigrida Mulevičienė, tel. 87065 2471, el. p. sigrida.muleviciene@urm.lt) tiesioginis rengėjas – vyriausiasis specialistas Karolis Stanevičius, tel. 87065 2528, el. p. karolis.stanevicius@urm.lt. Lietuvos Respublikos asmenų delegavimo į tarptautines ir Europos Sąjungos institucijas ar Užsienio valstybių institucijas įstatymo Nr. X-1262 18 straipsnio ir įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektas (toliau - Projektas) inicijuojamas Lietuvos Respublikos generalinei prokuratūrai pasiūlius Priedo pakeitimus.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Deleguojamų asmenų su darbu užsienyje susijusių išlaidų kompensacijos koeficientus reglamentuoja Delegavimo įstatymas.

Delegavimo įstatyme nustatyti prokurorų su darbu užsienyje susijusių išlaidų kompensacijos koeficientai, vertinant pagal pareigybių grupes ar pareiginės algos koeficientus, nesutampa su kitų grupių deleguojamų asmenų koeficientais. Kitiems deleguotiems valstybės tarnautojams ir pareigūnams nustatyta 8 skirtingų dydžių su darbu užsienyje susijusių išlaidų kompensacijos koeficientai, o prokurorams – 7 (nėra nustatytas aukščiausias kitiems deleguotiems valstybės tarnautojams ar pareigūnams taikomas su darbu užsienyje susijusių išlaidų kompensacijos koeficientas). Nors Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo 1 priede nustatytas aukščiausias galimas pareiginės prokurorų pareigoms taikomas pareiginės algos koeficientas yra 22,9, Delegavimo įstatymo Priedo 2.2.1 papunktyje jis neatsispindi.

Informacijos apie atrinktus kandidatus į priimančiąją instituciją teikimą reglamentuoja Delegavimo įstatymas.

Šiuo metu Užsienio reikalų ministerija, gavusi informaciją iš priimančiosios institucijos apie į priimančiąją instituciją priimamus dirbti pretendentes, informuoja tiek deleguojančiąją instituciją, tiek Vyriausybės įgaliotą įstaigą. Deleguojančioji institucija teikia informaciją apie pretendento delegavimą į priimančiąją instituciją Užsienio reikalų ministerijai ir Vyriausybės įgaliotai įstaigai.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Projektu siūloma keisti deleguojamiems prokurorams nustatytus su darbu užsienyje susijusių išlaidų kompensacijos koeficientus, pirmajai prokurorų pareigų grupei įtvirtinant didžiausią koeficientą – 10,87 - ,ir atitinkamai nuosekliai pakeičiant kitų prokurorų grupių koeficientus, išplėsti pirmąją prokurorų pareigų grupę, nurodant intervalą pagal didžiausią galimą prokuroro pareiginės algos koeficientą, taip pat papildyti Priedą 2.2.8 papunkčiu, nustatančiu prokurorų, kurių pareiginės

algos koeficientas 13,9, su darbu užsienyje susijusių išlaidų kompensacijos koeficientas. Be to, Projektu siūloma nebeteikti Vyriausybės įgaliotai įstaigai informacijos apie į priimančiąją instituciją dirbti atrinktus pretendentes.

Pakeitus su darbu užsienyje susijusių išlaidų kompensacijos koeficientus, papildžius Priedą ir išplėtus pirmąją prokurorų pareigų grupę, būtų įtvirtinta lygiateisiškumo principu paremta su darbu užsienyje susijusių išlaidų kompensacija prokurorams.

Pakeitus Delegavimo įstatymo 18 straipsnio 1 dalį, Vyriausybės įgaliotai įstaigai būtų sumažintas perteklinės informacijos, kuri yra perteklinė ir nėra susijusi su Vyriausybės įgaliotos įstaigos atliekamomis funkcijomis, kiekis atsirastų aiškumo nustatius terminą, per kurį deleguojančioji institucija pateikia informaciją apie pretendentes.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Laukiami teigiami rezultatai aptarti 4 punkte. Priėmus Projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai
Projektas nesusijęs su įtaka kriminogeninei situacijai ir korupcijai.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai
Projektas nesusijęs su įtaka verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Siekiant įgyvendinti Projekto nuostatas, kitų įstatymų priimti nereikės.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Projekto nuostatos Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams neprieštarauja.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Projektui įgyvendinti įgyvendinamųjų teisės aktų priimti nereikės.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Išlaidos, susijusios su Projekte siūlomų su darbu užsienyje susijusių išlaidų kompensacijos koeficientų pakeitimu, turės būti padengtos iš deleguojančiosioms įstaigoms atitinkamais metais patvirtintų asignavimų.

Šiuo metu Generalinė prokuratūra iš jai skirtų asignavimų yra delegavusi vieną asmenį į Eurojustą iki 2023 m. rugpjūčio 19 d. Jei Įstatymo projektas įsigaliotų nuo 2021 m. sausio 1 d., tai metinis papildomų lėšų poreikis sudarytų 3212,4 euro.

13. Įstatymo Projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Projekto rengimo metu specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Projekto reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal Europos žodyną *Eurovoc*: „delegavimas“, „deleguojami asmenys“, „delegavimo išlaidos“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.

